אישים באגרות הראי"ה

ר' אברהם הירירה (אירירה), בעל "שער השמים"

מקובל וחוקר, מחבר "שער השמים" ו"בית אלקים" · שנות חייו אינן ידועות לנו

3 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

ר' אברהם הירירה (אירירה) היה מקובל וחוקר, מחבר הספרים "שער השמים" ו"בית אלקים". הרב קוק מתאר אותו כ"המקובל החוקר", תלמידו של ר' ישראל סרוק, תלמיד האר"י. פרטים ביוגרפיים נוספים עליו לא מצאנו במקורות שבדקנו.

הרב קוק על ר' אברהם הירירה

הרב קוק מזכיר את ספריו של הירירה בין ספרי הקבלה החשובים. לסופר "בן ישראל", שביקש לדעת היכן בספרי הקבלה מדובר על ארץ ישראל ועל הגאולה, הרב קוק מפנה גם לספר "שער השמים" (כרך ב', אגרת תמז). לרב שמריה מנשה אדלר הרב קוק מביא את "בית אלקים", "להמקובל החוקר ר' אברהם אריאר", בעניין האיסור לייחס תואר לאין סוף (כרך ג', אגרת תתצו), ולבנו הרצי"ה הרב קוק כותב שב"שער השמים" האריך הירירה בהבנת "האצלה קיימת והאצלה מתנודדת" (כרך ג', אגרת תתקכו).

האגרות

כרך ב', אגרת תמז: אל הסופר "בן ישראל": בספרי הקבלה מדובר רבות על ארץ ישראל ועל הגאולה, וביניהם "שער השמים".

"עוד בס' "שער השמים""

כרך ג', אגרת תתצו: אל הרב שמריה מנשה אדלר: אין לייחס תואר לאין סוף, וכך כתבו גם המקובלים, ובהם הירירה בספר "בית אלקים".

"ובס' בית אלקים להמקובל החוקר ר' אברהם אריאר"

כרך ג', אגרת תתקכו: לבנו הרצי"ה, בדברי עיון: ב"שער השמים" האריך הירירה בעניין האצלה קיימת והאצלה מתנודדת.

"ובס' שער השמים לר"א אירירה האריך בהבנת האצלה קיימת והאצלה מתנודדת"

ראו גם

כל האגרות בנושא קבלה וספר הזוהר. (לדף הנושא)

נוסח האגרות

3 האגרות שבהן נזכר ר' אברהם הירירה, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תמז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"א מנחם אב תרע"ב - רחובות **נמען:** הסופר 'בן ישראל'

כמעט כל ספר קבלה מדבר על ארץ ישראל וגאולה, כי הקבלה כולה היא 'צפיית ישועה'. הרב קוק מפנה לזוהר, לתיקונים, ל'מגלה עמוקות', לשל"ה, למהר"ל (בעיקר 'נצח ישראל'), לר' נחמן מברסלב, ל'שער השמים' של ר' אברהם הירירה, ל'דעת תבונות' של הרמח"ל ול'פתחי שערים' של ר' אייזיק חבר. הרב קוק ממליץ על ספרי ערכים לאיתור 'פנינים לעטרת התחייה הלאומית'.

עיקרי הדברים

- הקבלה כולה צפיית ישועה.
- רשימת ספרי קבלה על ארץ ישראל וגאולה.
- פנינים לתחייה הלאומית.

נוסח האגרת

ב"ה[1], כ"א מנ"א[2] תרע"ב[3].

כ'[4] הסופר היקר בן ישראל, שלו'[5].

הקשית לשאול ממני, בהיותי יושב פה ברחובות, מחוסר ספרים, לרשום לך מספרי הקבלה את המקומות המדברים ע"ד[6] א"י[7] וגאולה. אמת הדבר, כי אין כמעט גם ספר-קבלה אחד שלא ידבר ע"ד א"י וגאולה, כי הקבלה כולה היא צפיית ישועה, כראוי לחכמה עליונה, שאינה מתפשרת עם ההוה הלקוי כי-אם עולה היא ברוח-ד' אל העתיד המתוקן הנהדר בקודש, וחכמי ישראל לא יוכלו לדבר בחזון אמת ונורא זה כ"א[8] ע"י[9] א"י וגאולה. ראש לכל הלא בס'[10] הזוהר אין כמעט פרשה אחת שלא ידובר בה ע"ד גאולה וא"י[11], ובס' התיקונים במקומות רבים. בס' "מגלה עמוקות" כמעט בכל אופן מרנ"ב אופניו, בשל"ה במקומות רבים, ביחוד בחלק הראשון, בספרי מוהר"ל[12] מפראג, שגם הוא על המקובלים יחשב, אע"פ[13] שסגנונו שונה מרוב בני-גילו, ביחוד בס' "נצח ישראל". בספרות החסידות הרבה לדבר ע"ד א"י מוהר"נ[14] מברסלב, בספריו הרבים ושיחותיו. עוד בס' "שער השמים" לר' אברהם אירירה, בס' "דעת תבונות" לרמ"ח לוצטי, וס' "פתחי שערים": לאחרון ר'[15] אייזיק חבר. את המקומות הפרטיים קשה לי לציין מבלעדי הספרים תחת ידי. עצתי שתעזר בספרי-הערכים, כמו "ערכי הכינויים" לבעל "סדר הדורות", "קהלת יעקב" לבעל "מלא הרועים", "מדרש תלפיות".

בכל אלה תמצא המון רב פנינים שראוים לשבצם בעטרת התחיה הלאומית, שיהיו לחן ולכבוד כשיטפל בהם לוטש אמן ובעל-כשרון.

סלח נא, על אשר לא אוכל למלא חפצך הנכבד כראוי. חזק ואמץ בעבודת-הספרות בדרך טובה וישרה, שראוי ללכת בה לבנין האומה וכבודה, ויהי חלקך בין הבונים הנאמנים, בעלי הלב הטהור והרוח הנכון, ויהי ד' עמך.

בכבוד וברכה,

אברהם יצחק ה"ק

באהבה אדר"ש[16] חביבנו הסופר הישיש היקר מר אז"ר[17] נ"י[18]. הנ"ל[19]

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. מנ"א - מנחם אב
3. תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
4. כ' - כבוד
5. שלו' - שלום
6. ע"ד - על דבר
7. א"י - ארץ ישראל
8. כ"א - כי אם
9. ע"י - על ידי
10. בס' - בספר
11. וא"י - וארץ ישראל
12. מוהר"ל - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ל (כגון לוי / ליב) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
13. אע"פ - אף על פי
14. מוהר"נ - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות נ (כגון נתן / נחום / נפתלי / נחמן) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
15. ר' - רבי
16. אדר"ש - אחר דרישת שלום
17. אז"ר - אלכסנדר זיסקינד רבינוביץ (כינויו הספרותי של הסופר)
18. נ"י - נרו יאיר
19. הנ"ל - הנזכר לעיל

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתצו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ערב ר"ח מנחם אב תרע"ח - הרוגייט **נמען:** הרב מנשה הכהן אדלר (מפרש 'ריש מילין')

הרב קוק שמח בפירושו על 'ריש מילין'. 'הצורה האריאלית הנשמתית' - מלשון 'אריאלי', 'ארי דבי עילאי', גבורת החסד, וגימטריות של שם ע"ב. יש למחוק את הביטוי 'אין סוף... עצם אור שכלי קדמון', כי אין לייחס שום גדר או תואר לאין סוף (מהר"ל, מהר"ם אלשקר, התניא, ר' אברהם הירירה).

עיקרי הדברים

- שבח לפירוש.
- 'הצורה האריאלית'.
- אין תואר לאין סוף.

נוסח האגרת

ב"ה[1], ער"ח[2] מנ"א[3], תרע"ח[4], האראגייטה.

ברכת ד' וכט"ס[5] לכ'[6] ידי"נ[7] הרב המאוה"ג[8] סוע"ה[9] אוצר תו"י[10] טהורה מו"ה[11] מנשה הכהן אדלר שליט"א[12] וכא"ל[13] שלו'[14] וברכה באה"ר[15].

אחדשה"ט[16].

שמח לבי לראות דברי קדשו הנחמדים, בהרחיבו את המשכיות אשר בראש מילין, וקונטרס ההקדמה אשר הי'[17] כעת למראה עיני גם הוא יפה אף נעים, כמעשהו בקודש בגוף המחברת.

ולחבת דבריו הטהורים אעיר, שחסר מלבאר את המבטא "את צורת האריאלית הנשמתית שבקרבנו", שרבים מתקשים בהבנתו. והכונה היא מלשון "אריאל", שהוא מלשון "ארי" מיסוד הקודש העליון "ארי דבי עילאי" שהיא גבורת החסד, "פני ארי' אל הימין", ואור החכמה אצור שם, כי בחסד מתגלה אור קדושת החכמה העליונה, ואריה עה"כ[18] הוא בגימ' גבורה, והוא כמנין רי"ו אותיות של שם ע"ב[19], שהוא יסוד החסד, וסוד האותיות הם ע"ב: ג' אותיות מילוי של כל אות מכ"ב אותיות של א"ב[20] הרי ס"ו, והי' אותיות מנצפ"ך[21], עה"כ הרי ע"ב, שהוא רז התכללות החסדים עם הגבורות בראשית התעלומה העליונה. והאדם בהיותו כדוגמא של מעלה, עוז גבורתו הוא בתעלומת נשמתו, המתיחדת ברעותא סתימאה עם קונה ויוצרה ב"ה, שאז הוא צדיק ככפיר יבטח. ולברר ברירות הענין צריך אורך רב מאד.

גם זאת אעיר, משי"כ[22] כת"ר[23] בד' י"א שורה י"ז בקונטרסו: "א"ס ית"ש[24] שהוא עצם אור שכלי הקדמון", זה צריך לתקן, כי מנוי' וגמורה בסוד חכמי אמת, כי חלילה ליחש שום גדר ותואר לא"ס[25], דלית מחשבה תפיסא ביה כלל, ולא רמוז אפילו בקוצו ש"י, כי אם הכל מעיד על מציאותו ושלמותו כביכול, ואפילו תוארים כאלה אינם שייכים לגביה באמת, כי הוא נעלה מכל הגיון ומחשבה. וכבר הרעיש עולם מוהר"ל[26] מפראג ז"ל[27] על הפילוסופים שהגדירו את ד' בהגדרת הדעת, וכן הגאון

מהר"ם[28] אלשקר העיר ע"ז[29] בכל תוקף בהשגותיו על רש"ט[30] בעל האמונות, הנדפסות בסוף תשובותיו, וביחד עם ספר האמונות לרש"ט[31]. והענין מלא בד' הזוהר והתיקונים וכל גדולי המקובלים ז"ל, ובס' תניא להגר"ז[32] מלאדי ז"ל כתב בהגהה בראש ספרו שדברי הרמב"ם[33] בתואר הוא המדע הוא היודע הוא הידוע צדקו רק בבחי' חב"ד[34] דאצילות, ולא חו"ש[35] באי"ס[36], וגם הרמב"ם ז"ל האריך רק לבאר את התארים הללו מצד השלילות שבהם. ובס' בית אלקים להמקובל החוקר ר' אברהם אריא תלמידו של הר"י[37] סרוק תלמיד האר"י[38] ז"ל באר שמזה הטעם יש בקליפה בחי' י"א ספירות בסוד י"א סמני הקטורת עם חלבנה, כדי לברם, וי"א יריעות עזים, בסוד כל המוסיף גורע, משום שהחיצונים בטפשותם מיחשים איזה ציור והתדמות לא"ס, ומזה נובע כל יסוד טעותם, ד' יצילנו.

ע"כ[39] צריך למחוק התיבות האחדות הללו כאשר הקפתים בפנים. והשי"ת[40] יאיר עינינו בתורתו, ויחננו דעה והשכל לדעת את דרכיו ולעבדו בלבב שלם, ונזכה לחזות בבנין עיר קדשנו, ומבין המצרים ירחיב לנו ברחמיו לרומם קרן ישע, וישמח לב מבקשי ד'.

והי'[41] זה שלו' כנה"י[42] ונפש ידי"ע[43] דוש"ת[44] באה"ר,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. ער"ח - ערב ראש חודש
3. מנ"א - מנחם אב
4. תרע"ח - השנה תרע"ח (1917/1918)
5. וכט"ס - וכל טוב סלה
6. לכ' - לכבוד
7. ידי"נ - ידיד נפשי
8. המאוה"ג - המאור הגדול
9. סוע"ה - סיני ועוקר הרים
10. תו"י - תורה ויראה
11. מו"ה - מורנו הרב
12. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
13. וכא"ל - וכל אשר לו
14. שלו' - שלום
15. באה"ר - באהבה רבה
16. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
17. הי' - היה
18. עה"כ - על הכתוב
19. ע"ב - עמוד ב
20. א"ב - אלף בית
21. מנצפ"ך - מנצפ"ך - האותיות הסופיות
22. מש"כ - מה שכתב
23. כת"ר - כבוד תורתו
24. ית"ש - יתברך שמו
25. לא"ס - לאין סוף
26. מוהר"ל - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ל (כגון לוי / ליב) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

27. ז"ל – זכרונו לברכה
28. מהר"ם – מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות ם (כגון ם) – הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
29. ע"ז – על זה
30. רש"ט – רבי שמואל ט... / רבי שבתי ט... – שם אדם
31. לרש"ט – לרבי שמואל ט... – שם אדם
32. להגר"ז – ל + הגר"ז: הגאון רבי שם שמתחיל באות ז (כגון זאב / זלמן / זכריה) – הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
33. הרמב"ם – רבי משה בן מימון
34. חב"ד – חכמה בינה דעת (חסידות חב"ד)
35. חו"ש – חס ושלום
36. בא"ס – באין סוף
37. הר"י – הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) – הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
38. האר"י – האר"י הקדוש – רבי יצחק לוריא
39. ע"כ – על כן
40. והשי"ת – והשם יתברך
41. והי' – והיה
42. כנה"י – כנפשו היקרה
43. ידי"ע – ידידו עוז
44. דוש"ת – דורש שלומו ותורתו

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתקכו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י' כסלו תרע"ט **נמען:** בנו, הרב צבי יהודה

הרב קוק שמח במכתב הרצי"ה ובחידושיו. עם בוא השלום, הגיע הזמן שהרצי"ה יתכונן לבוא אליהם, ואחר כך לעלות לארץ. מאמריקה מבקשים שיבוא וישלמו את ההוצאות, אבל הדבר לא הוכרע. 'עתה הגיע כבר תור המעשה המוחש'. בהלכה: בעניין 'תשמישי מצוה נזרקים' - לפי הרמב"ן (בר"ן, מגילה, פרק בני העיר) יש 'קדושה של כבוד' שחלה רק בשעת המצוה, ויש קדושה עצמית שאינה פוקעת. אולי זה שורש המחלוקת אם 'קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא', ושני פירושים ב'ונקדש בכבודי'. אין לתלות זאת ב'לב בית דין מתנה', שנאמר רק על פרטים יוצאי דופן. קובץ התעמולה מתורגם לעברית. הרב קוק מתמה שהרצי"ה לא השיב על התרגום לגרמנית.

עיקרי הדברים

- שמחה בחידושי הרצי"ה.
- הכנה לשיבה.
- קדושה עצמית וקדושת כבוד.
- קובץ בעברית.

נוסח האגרת

בעה"י[1], י' כסלו עטר"ת[2].

בני יקירי שליט"א[3], אחרי אשר הרבה חכינו לדבריך, הנה באו במשך ימי מספר כרטיסך ומכתבך האחרון מלא דבר ד' זו הלכה, אשר הי'[4] לי לשמחת לב. ברוך ד' אשר נתן בלבך דעה והשכל לפלפל בחכמה, באורח דעת ומישרים. כה יחזק ויאמץ חילך לאורייתא, ותוסיף אומץ באור ד' ובקדושת תורתו ויראתו, בדעת ותבונה, והגיון ישר להגדיל תורה ולהאדירה לאוי"ט[5].

הנה תל"י[6] אשר זכנו להגיענו לימי השלו'[7] בעולם, יה"ר[8] שיכונן את מצעדנו מהרה להביאנו שמחים לארץ חמדתנו, ולמצא ברב עוז ושלו'[9] את כל מחמדינו וכל עם ד' הגוי כולו יושב ציון מעוטר בהוד והדרת כבוד ויפעת קודש ד'. והנה כבר הגיע הזמן לחשוב על דבר הענין למעשה. וכן חושבים אנו שראוי שתכין את עצמך לבא פה אלינו בעה"י. והשי"ת[10] יזכנו לעלות אל הקודש בקרוב, בהצלחה, ורחמיו וחסדיו אל יעזבונו נצח. מאמריקה כתב ד"ר[11] זיידל נ"י[12] בשם ד"ר רעוועל ואגודת הרבנים שם, שהם מבקשים כולם שאבא שמה בשביל עניני אה"ק[13], ואם אשיבם הן ע"י[14] דעפעשע ישלחו את ההוצאות הדרושות.

אמנם לע"ע[15] עוד הדבר בלתי מוכרע אצלי, ינחנו ד' בעצה טובה מלפניו. ממר באדענהיימר הגיעה רשימת חברות שלו, שכתוב בה ששולח לי"ש[16] אחת, אבל הלי"ש[17] לא נמצאת במכתב, ואין זה ענין מעכב. ב"ה[18] שעצם רעיוננו הולך ומתפשט וקונה לבבות יקרים. עתה הגיע כבר תור המעשה המוחש בע"ה[19]. כל מגמתנו היא לאחד ולהרבות נועם ושלו', אני מתאמץ ומחפש למצא דרך סלולה במעשה במקום שהנוטים לדעת אחרת מעבירים מאד את הדרך, מבלי להתחשב עם הכרתה הכללית של

האומה, המתבטאת ע"י שלמי אמוני עם ד', שבאמת הם הם עיקרה ויסודה של אומתנו אפילו שהם נחלשים במעשיהם המעשיים במה שנוגע למצב הזמן. אקוה שיאיר ד' באור ישעו את נתיבותינו ויחזק את רוחנו באורח שלו[20] ועז.

בהערת אהובנו הה"ג[21] רמ"ש[22] שי'[23], בטעמא דמילתא שתשמישי מצוה נזרקים, וכי קדושה שבהן להיכן הלכה, כבר הסביר זה הרמב"ן[24], הובא בר"ן מגילה פ' בני העיר, שהקדושה שחלה על המצוה היא קדושה של כבוד, שחלה רק בשעת מצוה, והיינו מפני כבודה של המצוה. א"כ[25] יש לנו בעניני קודש קדושה בעצם וקדושה של כבוד, ובתשמישי קדושה הקדושה היא בעצם, ע"כ[26] ודאי א"א[27] שתיפקע, ויש שאפי'[28] פדיון אין מועיל בהם, אבל קדושה של כבוד שייך רק כ"ז[29] שהכבוד שורה שם, והכבוד של המצוה אינו שורה כ"א[30] בזמן שהמצוה נוהגת. ונראה שזה הוא שורש המחלוקת בקדושה ראשונה או שני' אם קדשה לע"ל[31], דלדעת רבים היא סובבת גם על מקום המקדש, שאם נאמר שהיא קדושה של כבוד כיון שנסתלק הכבוד מסתלקת הקדושה, ואם היא קדושה עצמית, זאת היא קדושת השכינה, אז אמרינן שלעולם אינה בטלה, כמו וכי קדושה שבהן להיכן הלכה. והם שני פירושים על המקרא דונקדש בכבודי האמור במשכן, וה"ה[32] במקדש דאיקרי משכן, שאפשר לפרש שעל ידי הכבוד חלה קדושה עצמית, והויא קדוה"ג[33] ואינה בטלה לעולם, וכ"ק[34] שבהן לה"ה, אבל אם נפרש שהקדושה היא מפני הכבוד אז אינה נוהגת כ"א בזמן שהכבוד שורה.

ובס' שער השמים לר"א אירירה האריך בהבנת האצלה קיימת והאצלה מתנודדת, שהמעמיקים שבאפלטוניים השיגו כבר את הכרח מציאותם של שני הצדדים הללו בעמדה הרוחנית המצויה בההויה האצילית, ובאופן יותר מצוחצח הגדירוה חכמי קודש של עם ד'.

ומה שקשרת את הדברים בענין לב ב"ד[35] מתנה, לא מצאנו סברת לב ב"ד מתנה כ"א על דברים פרטיים יוצאים מן הכלל, אבל על ענין הכולל את כל הכלל כולו, כה"ג[36] דתשמישי מצוה, שכל עניני מצוה אין קדושתם כ"א בשעתם, אין שייך ע"ז[37] לב ב"ד מתנה, ויותר נח להכניס הדבר ביסוד קבוע בטבע הענין כסברת הרמב"ן, דכך היא המדה דקדושה של כבוד. קשה לי כעת להאריך בכל דבריך הנעימים וישרים ב"ה, יזכנו השי"ת[38] להשתעשע בחוקיו ובאמרות צדקו בשמחות וגיל וחדותו ונועמו לאוי"ט בכט"ס[39].

כעת נקוה שנוכל להתקשר בדברים עם הרבה כוחות טובים וקדושים, לעבוד שכם אחד ביסוד הסתדרותנו הקדושה, בכונה רצויה להזריח קדושת שם ד' והוד פאר יפעת תורתו על כל תנועת תחייתנו. בקרוב יצא לאור קובץ המכריז של ד"י[40], שהעתקתי את כתבי התעמולה לעברית. אקוה שבחוג מביני מדע יפעלו הדברים האמורים בלה"ק[41] יותר מכפי שפעלו בהיותם נאמרים בלשון חול. בעניני הת"ת[42] ויתר מוסדות הקודש בא"י[43], הנני משתדל עד כמה שידי הכהה מגעת, וב"ה[44] שעזרה לא מעטה לפי הערך באה להם ע"י השתדלותנו, ונקוה שהתעכבותי בגולה במשך הזמן עד כה תהי'[45] להם להועיל ולרוממות קרן גם לימים הבעל"ט[46], כשיחננו השי"ת ברוב חסדו לשוב אל הקודש ולעשות בדרך מסודר בתיקון ענינינו הפנימיים במקום המעשים ומרכזם, באחד המכתבים העירותיך כבר ע"ד[47] העתקת כתבי התעמולה לאשכנזית, ובגופן שלהן, וחידוש בעיני שלא השיבות ע"ז דבר.

דר"ש[48] כל יקירנו שי' ביחוד הרא"ק[49] ומשפחתו, מה שלומם בפרטיות כעת לפי מצב הזמן, השי"ת ישמור ויגונן ויציל את שאר עמו מכל פגע ומחלה. אבקשך מאד להתמיד במכתבים, יהיו אפילו קצרים, פעמים או שלוש בשבוע, והשי"ת יתקננו בעצה טובה מלפניו בכל עוז וישועה.

והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות באה"ר[50] כנה"י[51] ונפש אביך מצפה צביונך ותפארתך בכט"ס,

הק' אברהם יצחק ה"ק

למע"ה[52] להשיב דברים ברורים מה אתה חושב ע"ד שיבתך אלינו בע"ה בקרוב, יצוה צור חסדו ברחמיו, ונגילה ונשמחה בישועתו לאוי"ט.

הנ"ל

---

1. בעה"י - בעזרת השם יתברך
2. עטר"ת - השנה תרע"ט (1918/1919) - כתובה במילה "עטרת"
3. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4. הי' - היה
5. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
6. תל"י - תודה לא-ל יתברך
7. השלו' - השלום
8. יה"ר - יהי רצון
9. ושלו' - ושלום
10. והשי"ת - והשם יתברך
11. ד"ר - דוקטור
12. נ"י - נרו יאיר
13. אה"ק - ארץ הקודש
14. ע"י - על ידי
15. לע"ע - לעת עתה
16. לי"ש - לירות שטרלינג
17. הלי"ש - הלירות שטרלינג
18. ב"ה - ברוך השם
19. בע"ה - בעזרת השם
20. שלו' - שלום
21. ההי"ג - הרב הגאון
22. רמי"ש - רבי משה ש... - שם אדם
23. שי' - שיחיה
24. הרמב"ן - רבי משה בן נחמן
25. א"כ - אם כן
26. ע"כ - על כן
27. א"א - אי אפשר
28. שאפי' - שאפילו
29. כ"ז - כל זה
30. כ"א - כי אם
31. לע"ל - לעתיד לבוא
32. וה"ה - והוא הדין
33. קדוה"ג - קדושת הגאון

34. וכ"ק - וכבוד קדושת
35. ב"ד - בית דין
36. כה"ג - כהאי גוונא
37. ע"ז - על זה
38. השי"ת - השם יתברך
39. בכט"ס - בכל טוב סלה
40. ד"י - ד' ירחם
41. בלה"ק - בלשון הקודש
42. הת"ת - התלמוד תורה
43. בא"י - בארץ ישראל
44. וב"ה - וברוך השם
45. תהי' - תהיה
46. הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
47. ע"ד - על דבר
48. דר"ש - דורש שלום
49. הרא"ק - הרב רבי שמות שמתחילים באותיות א, ק (למשל: אברהם + קלונימוס) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
50. באה"ר - באהבה רבה
51. כנה"י - כנפשו היקרה
52. למע"ה - למעלה